



Kommunikation om mad og bakterier

I har netop læst om **bakterier, virus og generelle hygiejneprincipper** for madlavning i et køkken. Da der er forskel på bakterier, er der også forskel på, hvordan man kommunikerer information om bakterier. I skal derfor **analysere** fire forskellige tekstudsnit i jeres gruppe og snakke om:

- Hvem kunne **afsenderen** være?
- Hvad er **budskabet** i teksten?
- Hvilke typer **bakterier** skrives der om?

Hvis I er i tvivl om, hvilken type bakterie der er tale om, kan I med fordel vende tilbage til elevhæftet og læse om **de tre typer bakterier** og deres anvendelse eller kendetegn.



OPGAVE

Ord der mangler

I nogle af teksterne er der huller. Prøv at se, om du kan udfylde nogle af dem med de rigtige ord. Her skal du finde et ord, der kan indgå i tekst 1, og et ord til tekst 4. Ordene skal stå på de tomme linjer, og der er kun ét ord til hver tekst. **Kan du gætte de manglende ord?**



Brug gerne ordene her til inspiration eller som udelukkelsesmetode til at indramme, hvad teksterne handler om:

informere, lære, dyrke, passe på, undgå, forbygge, finde, kende, mm.



Tekst 1

AFSENDER

Vi har alle bakterier i maven. Det lyder måske underligt, at vi har bakterier i maven, men de gode bakterier, som vi har i vores tarmflora, er med til at nedbryde den mad, vi spiser.

Den syrnede mælk smager både godt og har en cremet og tyk konsistens, som gør, at topping som mysli eller bær kan ligge ovenpå.

Vi kan takke _____ bakterierne for konsistensen. Det skyldes, at _____, som bakterierne producerer, gør, at proteinet i mælken binder sig sammen i et netværk, som tykner mælken. Derfor skal der heller ikke andre ingredienser end _____ bakterier og 1 liter mælk til, før vi kan lave en 1 liter yoghurt.

Når vi tilsætter _____ bakterier for at syrne mælken, begynder bakterierne at formere sig, så fermenteringen og aromaudviklingen går hurtigere. Når fermenteringen af yoghurt er færdig, kan der være en milliard _____ bakterier for hvert gram yoghurt.



Tekst 2



 **Afsender**

I varmkompostering er det mikroorganismer (svampe og bakterier), der står for omdannelsen af planteaffaldet. Det er den perfekte metode til, i løbet af kun 2–3 måneder, at fremstille et godt jorddækkemateriale, som samtidig gøder jorden, når det nedbrydes.

Inden man kan begynde at varmkompostere, skal man have samlet en stor bunke affald, minimum 1 m³, gerne mere, da det giver større sikkerhed for at få en høj nok temperatur. Derfor er det en god ide at bygge kompostbeholderen, så rummene er minimum 1 × 1 × 1 m. En fritliggende bunke skal være minimum 1,5 m bred og 1 m høj.

Komposten sættes enten i en stor kompostbeholder eller i en bunke på jorden. Det er vigtigt at blande affaldet godt. Hvis man har dyregødning, lægger man skiftevis et lag gødning og et lag planteaffald. Det øger omsætningen, og er især nødvendigt, hvis kompostmaterialet er gamle, tørre plantedele. Hvis der er masser af friske grønne plantedele med, er husdyrgødning ikke nødvendig. Kompostmaterialet bør findeles, så intet er længere end 20–30 cm, og gamle kålstokke skal flækkes, da de ellers er lang tid om at omsættes. Jo mere findelt, jo hurtigere bliver komposten færdig.



Tekst 3

En producent tilbagekalder økologisk kartoffelsalat med gulerødder grundet gasudvikling i pakningerne, hvilket tyder på uønsket vækst af mikroorganismer. Opdateret d. 08.10.2021 med ny bedst før-dato. Opdateret d. 19.10.2021 med ny bedst før-dato.

Tilbagekaldte fødevarer, Publiceret: 27. september 2021
Ændret 19. oktober 2021

Hvilken fødevare:
Økologisk Kartoffelsalat med Gulerødder

Nettoindhold: 350g
Bedst før-datoer: 29.09.2021, 06.10.2021, 20.10.2021 og 03.11.2010 (2010?)
EAN-stregkodenummer: 5710871004605

Solgt i:
Irmabutikker på Sjælland

Årsag:
Virksomheden har konstateret gasudvikling i nogle af pakningerne, hvilket tyder på uønsket vækst af mikroorganismer.

Risiko:
Gasudviklingen og den mulige vækst af mikroorganismer gør produktet uegnet til konsum.



Tekst 4

The screenshot shows a web browser window with a grey header bar. On the left, there are three colored window control buttons (red, yellow, green). In the center, there is a tab with a close button 'x' and a plus sign '+'. Below the tab is a white address bar with navigation arrows (back, forward, refresh) on the left and a star icon and a vertical ellipsis on the right. The main content area has a light grey background. At the top center is a green logo consisting of three concentric, stylized leaf-like shapes. To the right of the logo is the word 'AFSENDER' in a bold, black, serif font. Below the logo and text are two paragraphs of text with blank lines for completion.

Der findes mange gode grunde til at tage _____ bakterier, men ofte kan der opstå forvirring omkring, hvad _____ bakterier egentlig er, og hvorfor de er gode for kroppen. Det skyldes blandt andet, at de kaldes bakterier, som ofte forbindes med skadelige organismer, og fordi _____ bakterier ofte bliver markedsført som mirakuløse bakterier, der kan helbrede alle former for sygdomme.

For at gøre op med denne forestilling, har vi lavet en guide, der besvarer alle de spørgsmål, du end måtte have om _____ bakterier - hvad de er, og hvordan de virker.



I har netop undersøgt de forskellige budskaber, og jeres lærer vil nu afsløre, hvem **afsenderne** af de fire tekster er, og **hvilke bakterier** der tales om.

Gå nu ind på de fire hjemmesider og se om I kan se nogle former for **kommunikation på hjemmesiden**, der passer til det **formål**, teksterne har.

Pssst... brug for hjælp?

Når vi skal undersøge budskaber eller formål på f.eks. en hjemmeside, er der mange ting, vi kan holde øje med. Kig f.eks. efter:

- Hvem er **afsenderen**, og hvad kunne deres **budskab** eller **formål** være?
- Hvilke **farver** er anvendt på hjemmesiden – sender farverne nogle **signaler**?
- Hvilke **overskrifter** er der, og hvad handler de om? Læs ikke hele teksten, kun overskriften.
- Hvilke **billeder** er der på hjemmesiden?
- **Hvem eller hvad** er der på billederne? Er der mennesker på?
Kan du se, hvilket tøj de har på, og hvilket humør de er i?
- De fleste hjemmesider har en underside, der hedder **'Om os'** – her kan du ofte læse dig frem til budskabet eller formålet med hjemmesiden, og hvem afsenderen er.